Lietas Nr. C31336315
Lietas arhīva Nr. C-1048-16/9

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 17.februārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese S.Sondare
ar tiesas sēdes sekretāri K.Atvaru,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatot civillietu SIA "Vita Credit" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu,

konstatēja:

2015.gada 10.augustā SIA "Vita Credit", pamatojoties uz Civillikuma 1662., 1720., 1753., 1755., 1756., 1759.panta pirmo daļu, 1760., 1765., 1770., 1775., 1779., 1943. un 1946.panta pirmo daļu, cēlusi prasību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pret atbildētāju /pers. D/, lūdzot piedzīt no atbildētāja pamatparādu 15`452,34 EUR, procentus par aizdevuma izmantošanu 1164,17 EUR, piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 8.oktobra un līdz saistību pilnīgas izpildes dienai un vērst piedziņu uz atbildētājam visu piederošo kustamo un nekustamo mantu, tajā arī pret nekustamo īpašumu un darba samaksu, tai pielīdzinātajiem maksājumiem un citām naudas summām.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 12.aprīlī SIA "Vita Credit", kā aizdevējs, noslēdza ar /pers. D/, kā aizņēmēju, notariālā akta formā Kreditēšanas līgumu, kura atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku Nr.KHL33/2013, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 16`000,00 EUR apmērā.

Lai nodrošinātu no Kreditēšanas līguma izrietošo saistību izpildi, 2013.gada 12.aprīlī starp SIA "Vita Credit", kā ķīlas ņēmēju, un /pers. D/, kā ķīlas devēju, noslēgts Ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.KL33/2013, saskaņā ar kuru par labu prasītājam ieķīlāti atbildētājam piederošie nekustamie īpašumi – zemes gabals 8,4 ha platībā un zemesgabals 12,4 ha, uz kura atrodas dzīvojamā māja un palīgēka, un uz minētajiem īpašumiem par labu prasītājam reģistrēta hipotēka 32`000 EUR apmērā.

Par aizdevuma lietošanu atbildētājs apņēmās maksāt procentus 20% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Aizdevuma atmaksa termiņš noteikts līdz 2015.gada 12.aprīlim.

Atbilstoši Kreditēšanas līguma 3.2.punktam, ja aizdevums vai procenti pilnībā vai daļēji nav atmaksāti Kreditēšanas līgumā noteiktajos termiņos, tad tiek piemērots līgumsods 0,2% apmērā no termiņā nesamaksātās aizdevuma pamatsummas un termiņā nesamaksātajiem procentiem par katru nokavējuma kalendāro dienu ar nosacījumu, ka kopumā līgumsoda summa nevar pārsniegt kavēto maksājumu kopsummu.

Atbildētājs nepildīja ar Kreditēšanas līgumu uzņemtās saistības, prasītājs saņēmis vienu maksājumu 18.05.2013.

Ņemot vērā, ka uz 2013.gada 8.oktobri Kreditēšanas līgumā notikto maksājumu kavējums sasniedza 118 kalendārās dienas, prasītājs 2013.gada 8.oktobrī atkāpās no Kreditēšanas līguma, izsniedzot atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no līguma un aicinājumu izpildīt saistības, bet atbildētājs izvairījās saņemt paziņojumu.

Uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi atbildētāja kopējais saistību apmērs pret prasītāju ir 17`654,07 EUR, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 15`452,34 EUR, procentiem par aizdevuma lietošanu 1164,17 EUR, līgumsoda 471,07 EUR, nekustamā īpašuma novērtējuma 242,00 EUR, izdevumiem par tiesu izpildītāja darbu 304,49 EUR un pasta izdevumiem 20 EUR.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis uzturēja celto prasību uz prasības pieteikumā norādītājiem apstākļiem un argumentiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, lai gan par tiesas sēdes vietu un laiku informēts Civilprocesa likuma 54.panta pirmajā daļā un 56.panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Par attaisnojošiem iemesliem, sakarā ar neierašanos uz tiesas sēdi, atbildētājs tiesai nav paziņojis. Tādejādi, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē, atzīstot, ka lietā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 208.^{1}pantu, taisāms aizmugurisks spriedums.

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka 2013.gada 12.aprīlī starp SIA "Vita Credit" un /pers. D/ noslēgts Kreditēšanas līgums, kura atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku Nr.KHL33/2013 (turpmāk – Kreditēšanas līgums), saskaņā ar kuru aizņēmējam izsniegts aizdevums 16`000 EUR apmērā un par labu prasītājam ieķīlāts atbildētājam piederošai nekustamais īpašums /nekustamais īpašums/.

2013.gada 12.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju noslēgt Ķīlas (hipotēkas) līgums Nr.KL33/2013, saskaņā ar kuru par labu prasītājam ieķīlāts atbildētājam piederošais nekustamais īpašums /nekustamais īpašums/.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No AS "Swedbank" 19.04.2013. maksājuma uzdevumiem Nr.733 un Nr.734 redzams, ka aizdevuma summa ieskaitīta atbildētāja kontā.

Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši Kreditēšanas līguma 3.6.punktam, SIA "Vita Credit" ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no Līguma, nosūtot paziņojumu aizņēmējam uz Līgumā norādīto aizņēmēja adresi, prasīt no aizņēmēja pirmstermiņa Līguma saistību izpildi un pilnā apmērā realizēt savas prasījuma tiesības, ja iestājas vismaz viens no šādiem apstākļiem: 1) ja aizņēmējs ilgāk ka 60 kalendārās dienas neveic vai neveic pilnā apmērā maksājumus saskaņā ar grafiku; 2) ja aizņēmējs kavē aizdevuma vai procentu samaksu biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 kalendārajām dienām; 3) ja aizņēmējs neizmanto aizdevumu līgumā paredzētajam mērķim, ja tāds ir noteikts.

Atbildētājs veicis vienu maksājumu 2013.gada 18.maijā 814,33 EUR apmērā.

Prasītājs 2013.gada 8.oktobrī atkāpās no Kreditēšanas līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, bet, saskaņā ar 1590.pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Līguma 2.4.punkts noteic, ka par aizdevuma lietošanu aizņēmējs reizi mēnesī kopā ar aizdevuma pamatsummas daļām atbilstoši līguma pielikumam Nr.1 līdz katra mēneša 12.datumam, sākot ar 2013.gada 12.maiju kā pirmā maksājuma datumu, maksā procentus eiro valūtā, procentu likme ir 20% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Ņemot vērā minēto, prasītājs ir aprēķinājis procentus par aizdevuma izmantošanu līdz Kreditēšanas līguma izbeigšanas datumam 1164,17 EUR.

Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pamets, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Līguma 3.2.punkts noteic, ka gadījumā, ja aizņēmējs nav pilnībā vai daļēji atmaksājis aizdevumu vai procentus aizdevējam līgumā noteiktajos termiņos, tad papildus Līguma 2.4.punktā noteiktajai procentu likmei aizņēmējs pēc tam, kad aizdevējs ir izvērtējis līgumsoda piemērošanas ekonomisko pamatojumu un paziņojis par to aizņēmējam, maksā aizdevējam līgumsodu 0,2% no termiņā nesamaksātās aizdevuma pamatsummas un termiņā nesamaksātajiem procentiem par katru nokavējuma kalendāro dienu, lai novērstu aizdevēja zaudējumus, bet kopumā līgumsoda summa nevar pārsniegt kavēto maksājumu kopsummu.

Tā kā atbildētājs pieļāvis saistību nepienācīgu izpildi, prasītājs par laiku līdz Kreditēšanas līguma izbeigšanai ir aprēķinājis līgumsodu 471,07 EUR apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs savas tiesības piedalīties tiesas sēdē nav izmantojis, parāda aprēķinu un līguma noslēgšanas faktu nav apstrīdējis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojis un parādu samaksājis. Līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, faktu, ka atbildētājs ar Kreditēšanas līgumu pielīgtās saistības nav pilnībā izpildījis. Turklāt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasījums par aizdevuma pamatsummas 15`452,34 EUR, procentu par aizdevuma lietošanu 1164,17 EUR un līgumsoda 471,07 EUR apmērā piedziņu ir pamatots.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka noraidāms prasījums daļā par zaudējumu piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko tas ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Kreditēšanas līguma 3.8.punktu, ja aizņēmēja parāda lieta tiek nodota parādu piedziņas pakalpojumu sniedzējam, visas izmaksas un zaudējumus, kas saistītas ar parāda piedziņas procesa virzību un pašu procesu, sedz aizņēmējs.

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītājam ir radušies izdevumi par nekustamā īpašuma novērtējumu 242 EUR, izdevumi par zvērinātu tiesu izpildītāju darbu 304,49 EUR un pasta izdevumi 20 EUR apmērā.

Tā kā Kreditēšanas līgumā nav atrunāts konkrēts izdevumu apmērs vai maksimālā summa, kas būtu jāsedz kredīta ņēmējam piedziņas procesā, tiesa atzīst, ka uz atbildētāju lietā nav attiecināmas prasītāja saistības ar trešajām personām.

Konkrētajā gadījumā starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, kuras regulē Patērētāju tiesību aizsardzības likums, kas ir speciālais likums attiecībā pret Civillikuma normām. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa noteic, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Kā redzams, Kreditēšanas līgumā nav atrunāts konkrēts izdevumu apmērs, līdz ar to atbildētājam, kā patērētājam, minētie Kreditēšanas līguma punkti nav saistoši. Turklāt lietas materiāli nesatur pierādījumus attiecībā uz pasta izdevumiem un izdevumiem par tiesu izpildītāju darbībām. Savukārt fakts, ka prasītājs veicis nekustamā īpašuma novērtējumu nevar būt par pamatu šo izdevumu atlīdzināšanai no atbildētāja, jo prasības pamatu veido Kreditēšanas līgums un Ķīlas līgums, savukārt ieķīlātā nekustamā īpašuma vērtība ir nosakāma piedziņas procesā, nevis pirms prasības celšanas tiesā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 556,49 EUR piedziņu kā nepamatota ir noraidāma.

Civillikuma 1278.pants noteic, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841. p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Savukārt Civillikuma 1319.pants noteic, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Ņemot vērā, ka starp SIA "Vita Credit" un /pers. D/ noslēgts Kreditēšanas līgums, kura atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku un Ķīlas (hipotēkas) līgums saistību nodrošināšanai, kas izriet no Kreditēšanas līguma, prasītājs, kā kreditors, ir tiesīgs vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, konkrētajā gadījumā uz nekustamā īpašuma izsolē iegūtajiem naudas līdzekļiem.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības savu prasījumu dzēšanai, kas izriet no Kreditēšanas līguma, gūt apmierinājumu no ķīlas priekšmeta, 32`000 EUR apmērā.

Tiesa izskaidro prasītājam, ka tiesu izpildītāja nevis tiesas kompetencē ir izvēlēties izpildu lietā piespiedu izpildes līdzekļus, līdz ar to tiesai nav pamata lemt jautājumu par piedziņas vēršanu uz atbildētāja darba samaksu, tai pielīdzinātajiem maksājumiem un citām naudas summām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājam piespriežami tā samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu summai. [..]

Tiesa apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 17`087,58 EUR, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "c" apakšpunktam no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 838,45 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, pavisam kopā 843,15 EUR.

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājiem un tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm ir 7,45 EUR, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītāja veiktais maksājums, t.i., 2,75 EUR (7,45 EUR – 4,70 EUR) par labu valstij ir piedzenams no atbildētāja.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^1.panta pirmo daļu, spriedums atbildētājiem labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-193., 195.pantu, 204^1 pirmo daļu tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Vita Credit", reģistrācijas Nr.40103463544, parādu 15`452,34 EUR, procentus par aizdevuma izmantošanu 1164,17 EUR, līgumsodu 471,07 EUR un tiesāšanās izdevumus 843,15 EUR, kopā piedzenot 17`930,73 EUR

(Septiņpadsmit tūkstoši deviņi simti trīsdesmit *euro*, 73 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,75 EUR (Divi *euro*, 75 centi), samaksu veicot *Tiesu administrācijai - Konta Nr. LV51TREL2190458019000; NMR 90001672316*. Dokuments, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu iesniedzams tiesas kancelejā.

Atļaut SIA "Vita Credit", reģistrācijas Nr.40103463544, vērst piedziņu uz /pers. D/, personas kods /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu /nekustamais īpašums/

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt SIA "Vita Credit", reģistrācijas Nr.40103463544, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 (sešus) procentus gadā no piedzītā pamatparāda summas, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Sondare